

मधेश प्रदेश सरकार
अर्थ मन्त्रालय
जनकपुरधाम, धनुषा

प.सं. २०७९/८०

च.नं. १२०

मिति: २०७९/०४/०९

विषय: आर्थिक वर्ष २०७९/८० को बजेट कार्यान्वयन सम्बन्धी मार्गदर्शन।

- ✓ श्री सचिवज्यू, मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय(प्रशासन), मधेश प्रदेश, जनकपुरधाम, धनुषा।
- श्री सचिवज्यू, प्रदेश सभा सचिवालय, मधेश प्रदेश, जनकपुरधाम, धनुषा।
- श्री सचिवज्यू, अर्थ मन्त्रालय, मधेश प्रदेश, जनकपुरधाम, धनुषा।
- श्री सचिवज्यू, गृह तथा सञ्चार मन्त्रालय, मधेश प्रदेश, जनकपुरधाम, धनुषा।
- श्री सचिवज्यू, उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, मधेश प्रदेश, जनकपुरधाम, धनुषा।
- श्री सचिवज्यू, भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, मधेश प्रदेश, जनकपुरधाम, धनुषा।
- श्री सचिवज्यू, भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय, मधेश प्रदेश, जनकपुरधाम, धनुषा।
- श्री सचिवज्यू, सामाजिक विकास मन्त्रालय, मधेश प्रदेश, जनकपुरधाम, धनुषा।
- श्री सचिवज्यू, कानून, न्याय तथा प्रदेश सभा मामिला मन्त्रालय, मधेश प्रदेश, जनकपुरधाम, धनुषा।
- श्री सचिवज्यू, महिला, बालबालिका, युवा तथा खेलकुद मन्त्रालय, मधेश प्रदेश, जनकपुरधाम, धनुषा।
- श्री सचिवज्यू, खानेपानी तथा उर्जा विकास मन्त्रालय, मधेश प्रदेश, जनकपुरधाम, धनुषा।
- श्री सचिवज्यू, वाणिज्य आपूर्ति तथा विज्ञान प्रविधि मन्त्रालय, मधेश प्रदेश, जनकपुरधाम, धनुषा।
- श्री सचिवज्यू, प्रदेश नीति तथा योजना आयोग, मधेश प्रदेश, जनकपुरधाम, धनुषा।
- श्री सचिवज्यू, प्रदेश लोकसेवा आयोग, मधेश प्रदेश, जनकपुरधाम, धनुषा।
- श्री सचिवज्यू, मुख्यन्यायाधिवक्ताको कार्यालय, मधेश प्रदेश, जनकपुरधाम, धनुषा।

आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा प्रदेश मन्त्रालय/निकायहरूले सेवा र कार्यहरूको निमित्त मधेश प्रदेश, प्रदेश संचित कोषबाट खर्च गर्ने अधिकारका लागि संवैधानिक प्रावधान अनुरूप २०७९ असार १ गते प्रदेश सभामा विनियोजन विधेयक पेश भई पारित समेत भईसकेको व्यहोरा यहाँहरूलाई अवगत नै छ। सोही अनुसार प्रदेश विनियोजन ऐन, २०७९ को दफा ८ को उपदफा ५ बमोजिम प्रदेश मन्त्रालयगत बजेट सूचना प्रणालीमा (PLMBIS) प्रविष्टि भएको रकमलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी मानी उक्त ऐन प्रारम्भ भएको मितिदेखि आर्थिक वर्ष २०७९/८० का लागि तहाँ अन्तर्गत निकायहरूमा विनियोजित रकम प्रचलित कानून बमोजिम खर्च गर्ने/गराउने, लेखा राख्ने, प्रतिवेदन गर्ने र लेखापरीक्षण गर्ने/गराउने समेतको जिम्मेवारी तहाँबाट बहन हुने विश्वास लिएको छु।

मधेश प्रदेश सरकार
अर्थ मन्त्रालय
जनकपुरधाम, धनुषा

प.सं. २०७९/८०

च.नं. १२०

आर्थिक वर्ष २०७९/८० को बजेट कार्यान्वयनलाई प्रभावकारी बनाउन देहाय बमोजिम व्यवस्था मिलाइएको हुँदा सो बमोजिम गर्नु/गराउनु हुन अनुरोध गर्दछु।

(क) अख्तियारी, कार्यक्रम स्वीकृत तथा बजेट बाँडफाँट:

१. प्रदेश मन्त्रालयगत बजेट सूचना प्रणाली (Province Line Ministry Budgetary Information System - PLMBIS) मा समावेश भएको कार्यक्रमलाई नै स्वीकृत कार्यक्रम मान्नु हुनेछ र खर्च गर्ने अख्तियारी मानी सम्बन्धित प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय र मातहतका इकाई कार्यालयहरूले कार्यान्वयन इकाईहरूलाई बजेट निकासी गर्नेछन्।
२. कुनै निकायमा एकभन्दा बढी इकाईबाट खर्च गर्ने गरी रकम विनियोजन भएको भए २०७९ भदौ मसान्तभित्र सम्पूर्ण रकम बाँडफाँट गरिसक्नु पर्नेछ र सो को जानकारी प्रदेश अर्थ मन्त्रालय र प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालयलाई दिनु हुनेछ।
३. खर्च शीर्षक नं. २८९११ (भैपरी आउने - चालु खर्च), ३१५११ (भैपरी आउने - पूजीगत खर्च) मा विनियोजित बजेट अर्थ मन्त्रालयबाट बाँडफाँट स्वीकृत गराएर मात्र खर्च गर्नुपर्नेछ। यस्तो बाँडफाँट २०७९ भाद्र मसान्तभित्र गरिसक्नुपर्नेछ। वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रममा विनियोजित बजेट दोस्रो चौमासिक सम्म खर्च हुन नसकेमा वा बाँकी अवधिमा खर्च हुन नसक्ने ठहर भएमा त्यस्तो रकम २०७९ चैत्र १५ गते भित्र अनिवार्य रूपमा अर्थ मन्त्रालयमा समर्पण गर्नु हुनेछ।

ख) कार्यक्रम/योजना हस्तान्तरण र कार्यान्वयन

४. नेपाल सरकारबाट सशर्त अनुदान मार्फत हस्तान्तरण भएका आयोजना/कार्यालय/कार्यक्रमको बजेट तहाँ अन्तर्गत समावेश गरिएको हुँदा मातहत सम्बन्धित निकायहरूलाई अख्तियारी प्रदान गरी कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्था मिलाउनु हुनेछ। सशर्त अनुदानमा राखिएको रकम तोकिएका कार्यक्रमको लागि मात्र खर्च गर्नु हुनेछ। नेपाल सरकारबाट प्राप्त सशर्त अनुदानमा संचालित हुने योजना वा कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि द्विविधा पर्न गएमा यस मन्त्रालय र सम्बन्धित संघीय मन्त्रालयसँग समन्वय गर्नुपर्नेछ। संघको अनुदान, बैदेशिक सहायता, नेपाल सरकारको ऋण रहेका कार्यक्रमहरूमा सोही स्रोतको रकमको सुनिश्चितता नभई कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नु/गराउनु हुने छैन।

मधेश प्रदेश सरकार
अर्थ मन्त्रालय

जनकपुरधाम, धनुषा

प.सं. २०७९/८०

च.नं. १२०

५. विनियोजन ऐन, २०७९ को दफा ५ बमोजिम प्रदेश सरकारको कुनै निकायबाट कार्यान्वयन हुने गरी विनियोजित भएको कुनै योजना वा कार्यक्रम संघ तथा स्थानीय तह मार्फत कार्यान्वयन गर्नु पर्ने भएमा संघ तथा स्थानीय तहबाट कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने/गराउने व्यवस्था मिलाउनु हुनेछ।
  ६. विषयगत मन्त्रालयले प्रदेश तथा स्थानीय तहमा कार्यान्वयन हुने सशर्त अनुदान, सम्पुरक अनुदान र विशेष अनुदान अन्तर्गत सञ्चालन हुने आयोजना तथा कार्यक्रमको अद्यावधिक अभिलेख राख्नु हुनेछ। विनियोजन ऐन २०७९ बमोजिम स्थानीय तहले सशर्त अनुदान अन्तर्गतका हस्तान्तरण भएका कार्यक्रम वा आयोजना कार्यान्वयन गर्दा हस्तान्तरण भएको रकम अपर्याप्त भई रकम थप आवश्यक भएमा सशर्त अनुदान हस्तान्तरण हुदाँका बखतका साविकको आयोजनाको सुरु सम्झौता बमोजिमको रकम थप रकम माग गरेको दिनसम्मको खर्च आयोजना सम्पन्न हुने मिति र आवश्यक पर्ने थप रकम सहित त्यस्तो कार्यक्रम/योजनाको कार्य प्रगतिको आधारमा मात्र सम्बन्धित मन्त्रालय मार्फत थप रकम माग आउने व्यवस्था मिलाउनु हुनेछ।
  ७. अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण मार्फत स्थानीय तहमा सशर्त अनुदानबाट सञ्चालन हुने कार्यक्रम/योजना कार्यान्वयन गर्ने सन्दर्भमा खर्चका स्वीकृत मापदण्ड र कार्यविधि सम्बन्धित स्थानीय तहमा उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाउनु हुनेछ।
  ८. स्थानीय तहले सशर्त अनुदान वापत हस्तान्तरण भएका योजना तथा कार्यक्रमको भौतिक तथा खर्च भएको रकमको चौमासिक विवरण प्रत्येक आर्थिक वर्षको मङ्सिर १५ गते, चैत्र १५ गते, असार १५ गते भित्र र वार्षिक आर्थिक विवरण आगामी वर्षको साउन मसान्तभित्र सम्बन्धित प्रदेश कोष लेखा नियन्त्रक कार्यालय वा लेखा इकाई कार्यालयमा बुझाउनु पर्नेछ।
- (ख) बजेट निकासा तथा बजेट कार्यान्वयन व्यवस्था
९. विनियोजन ऐन-२०७९ अनुसार कार्यक्रम/आयोजना कार्यान्वयनका लागि आवश्यक पर्ने कुनै नयाँ ऐन तर्जुमा गर्नुपर्ने वा विद्यमान ऐन संसोधन गर्नुपर्ने भएमा ऐनको मस्यौदा असोज मसान्तसम्म प्रदेश सरकार मन्त्रपरिषद्मा पेश गरि सक्नुहुनेछ। विद्यमान नियमावली, कार्यविधि, निर्देशिका, मापदण्ड र मार्गदर्शन संसोधन गर्नुपर्ने भएमा वा नयाँ तर्जु गर्नुपर्ने भएमा असोज मसान्तभित्र अनिवार्य रूपमा सम्पन्न गर्ने व्यवस्था मिलाउनु हुनेछ।
  १०. विनियोजन ऐन-२०७९ अनुसार स्वीकृत कार्यक्रममा समावेश भई रकम विनियोजन भएको कार्यक्रमको कार्यान्वयनका लागि कार्यविधि आवश्यक पर्ने देखिएमा प्रदेश सरकार अर्थ मन्त्रालयको

मधेश प्रदेश सरकार
अर्थ मन्त्रालय

जनकपुरधाम, धनुषा

प.सं. २०७९/८०

च.नं. १२०

- सहमति लिई सम्बन्धित मन्त्रालयले आवश्यक कार्यविधि बनाउन सक्नेछ। सो कार्यविधि स्वीकृत भएको ७ दिनभित्र वेबसाइटमा राख्नु हुनेछ।
११. स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम/आयोजनाहरू सम्पन्न गर्ने अवधिभरका लागि जनशक्ति योजना सहित आवश्यक दरबन्दीहरू २०७९ साउन मसान्तभित्र स्वीकृत गराई सक्नु हुनेछ।
  १२. बजेटको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि बजेटमा समावेश भएका कार्यक्रमहरूको समय सीमा सहितको कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्ययोजना असोज मसान्त भित्र अनिवार्य रूपमा स्वीकृत गरी कार्यसम्पादन गर्ने व्यवस्था मिलाउनु हुनेछ। पूँजीगत खर्च जेष्ठ मसान्त भित्र खर्च गरि सक्ने व्यवस्था मिलाउनु हुनेछ र सो को जानकारी अर्थ मन्त्रालयमा पठाउनु हुनेछ।
  १३. चालु आर्थिक वर्षको स्वीकृत कार्यक्रम र बजेटको आधारमा बहुवर्षीय खरिद/ठेक्का गर्नु परेमा पछिल्ला वर्षहरूको स्रोत सुनिश्चितताका लागि अर्थ मन्त्रालयको पूर्व सहमति अनिवार्य लिनु हुनेछ। स्रोत सुनिश्चितताका माग गर्दा आगामी वर्षहरूको लागि आवश्यक पर्ने रकम मध्यकालीन खर्च संरचनाको सीमा भित्र रहनु पर्नेछ। समान्यतः प्रथम चौमासिक अवधिसम्म कुनै पनि रकमान्तर र कार्यक्रम संशोधन गरिने छैन।
  १४. विपद जोखिम न्यूनीकरण आयोजना/कार्यक्रमको बाहेक माघ मसान्त भित्र ठेक्का लगाइसक्नु पर्नेछ। चैत्र मसान्तपछि कुनै पनि किसिमबाट ठेक्का सम्झौता गरिने छैन। सो पश्चात गर्नु पर्ने भएमा मन्त्रपरिषद्को स्वीकृतिमा मात्र गर्नु पर्नेछ। अन्य सालवसाली आयोजना/कार्यक्रम तोकिएको समय भन्दा पछि कुनै पनि किसिमको ठेक्का सम्झौता गरिने छैन।
  १५. आयोजना प्रमुख लगायत अन्य कर्मचारीहरूलाई स्पष्ट कार्य विवरण, मुख्य कार्यसम्पादन सूचकहरू आवश्यक अधिकार एवं जिम्मेवारी र उत्तरदायित्व तोकी श्रावण १५ गते भित्र आयोजनामा खटाउनु हुनेछ। यसरी कर्मचारी खटाउँदा कर्मचारीको योग्यता, क्षमता, अनुभव र आयोजना कार्यान्वयनमा विगतमा हासिल गरेको सफलताको अभिलेखलाई आधार बनाउनु हुनेछ। यसै गरी आयोजनामा खटिने कर्मचारीलाई आयोजनाको प्राविधिक पक्ष, कार्यान्वयन विधि, अपेक्षित प्रतिफल र उपलब्धी, अन्तर निकाय समन्वय लगातयका विषयहरूमा शुरुमै अभिमुखीकरण तालिम प्रदान गर्नु हुनेछ।
  १६. आयोजना/कार्यक्रमको भौतिक प्रगतिका आधारमा मात्र भुक्तानी दिने व्यवस्था मिलाइएको छ। पहिलो चौमासिक निकास/भुक्तानीको लागि भौतिक प्रगति आवश्यक पर्ने छैन। दोस्रो र तेस्रो चौमासिक निकास/भुक्तानीका लागि सो अवधिसम्मको भौतिक प्रगति न्यूनतम ५० प्रतिशत हुनु पर्नेछ।

मधेश प्रदेश सरकार
अर्थ मन्त्रालय

जनकपुरधाम, धनुषा

प.सं. २०७९/८०

च.नं. १२०

१७. आयोजना कार्यान्वयनमा सहजता ल्याउन वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन र प्रारम्भिक वातावरणीय परिक्षणका कार्यहरु प्रचलित कानुनमा तोकिएको न्यूनतम समयसीमाभित्र सम्पन्न गर्नु हुनेछ।
१८. स्वीकृत कार्यक्रम तथा आयोजनामा विनियोजित रकम ठेक्का बन्दोबस्तको प्रकृयाद्वारा सम्झौता भईसकेपछि बचत भएको रकम फिर्ता गर्नुपर्नेछ।
१९. विभिन्न किसिमका कोष अनुदान सहायता र मागमा आधारित कार्यक्रममा विनियोजन भएको रकम कार्यविधि मापदण्ड स्वीकृत गराई कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्था मिलाउनु हुनेछ।
२०. सार्वजनिक निकायमा स्वदेशी वस्तुको उपयोग गर्ने सम्बन्धी निर्देशिका, २०७१ अनुसार मालसामान तथा वस्तु खरिद गर्ने व्यवस्था मिलाउनु हुनेछ।
२१. कार्य सम्पन्न भएपछि कामको प्रमाणीकरण गरी कार्य सम्पन्न भएको मितिले १० दिनभित्र कार्य सम्पन्न बिल तयार गर्न लगाउनु हुनेछ। बिल पेश भएको मितिले १५ दिनभित्र बिल स्वीकृत गरी भुक्तानीको व्यवस्था मिलाउनु हुनेछ।
२२. सार्वजनिक खरिद कार्य गर्दा सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र नियमावली, २०६४ अनुसार बजेटमा परेका आयोजना/कार्यक्रमको चौमासिक विभाजन सहितको वार्षिक खरिद योजना, विस्तृत डिजाइन र लागत अनुमान, बोलपत्रको कागजात तयार गरी श्रावण मसान्त भित्र स्वीकृत गरिसक्ने व्यवस्था मिलाउनु हुनेछ।
२३. असोज मसान्त भित्र बोलपत्र मूल्याङ्कन गरी ठेक्काको बन्दोबस्त तथा खरिद सम्झौता गर्नुहुनेछ। ठेक्का सम्झौता भएको १५ दिन भित्र कार्य शुरु गर्ने गरी कार्यदिश दिने व्यवस्था मिलाउनु हुनेछ। बजेटमा परेका सबै विकास आयोजना तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयन प्रारम्भिक चरणका कार्य पूरा गरी पहिलो चौमासिक भित्र कार्य प्रारम्भ हुने तथा कार्यदिश दिने व्यवस्थाको लागि माहतहतका निकाय र आयोजना प्रमुखलाई जिम्मेवार बनाउनु हुनेछ।
२४. तोकिएको गुणस्तर कायम नगर्ने र समयभित्र कार्य शुरु नगर्ने, कार्य सम्पन्न नगर्ने र कार्ययोजना अनुरूप काम नगर्ने निर्माण व्यवसायीलाई कानुन बमोजिम कारवाही गरी निर्माण व्यवसायीसँगको ठेक्का सम्झौता रद्द गर्ने व्यवस्था मिलाउनु हुनेछ।
२५. निर्माण व्यवसायीले ठेक्का सम्झौता गरेपछि सम्झौता बमोजिमका सबै वा केही कार्यहरुका लागि सहायक ठेक्का सम्झौता गर्ने भएमा अनिवार्य रुपमा सम्बन्धित आयोजना प्रमुखको लिखित रुपमा पूर्व स्वीकृति लिनुपर्ने व्यवस्था मिलाउनु हुनेछ। अति आवश्यक कार्यका लागि बाहेक एक तहभन्दा बढी तहमा सहायक ठेक्का सम्झौता गर्न नपाइने व्यवस्था गर्नुहुनेछ। राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रबाट

मधेश प्रदेश सरकार
अर्थ मन्त्रालय

जनकपुरधाम, धनुषा

प.सं. २०७९/८०

च.नं. १२०

- रु.१० करोड माथिको आयोजनाको निर्माण गुणस्तरको प्राविधिक परीक्षण गराउनु हुनेछ। निर्धारित समय र लागतमा काम सम्पन्न गर्न र गुणस्तर कायम गर्न आयोजना प्रमुख तथा निर्माण व्यवसायीलाई परिणाम (Outcome) प्रति जवाफदेही हुने प्रणालीको विकास गर्नु गराउनु हुनेछ।
२६. कार्यक्रम/आयोजना कार्यान्वयनका लागि आवश्यक पर्ने नियमावली, कार्यविधि तथा निर्देशिकाहरू तर्जुमा तथा संशोधनको कार्य श्रावण मसान्तभित्र सम्पन्न गर्नुहुनेछ। कार्यक्रम/आयोजनाहरू सम्पन्न गर्ने अवधिभरका लागि स्पष्ट जनशक्ति योजना सहित आवश्यक अस्थायी दरबन्दीहरू (अति आवश्यक हुने भए मात्र) श्रावण मसान्तभित्र स्वीकृत गराई सक्नु पर्नेछ।
२७. विपद्को अवस्था, प्रदेश सरकार मन्त्रिपरिषद्को निर्णय र विशेष अवस्था बाहेक दोस्रो चौमासिक अवधिसम्म थप निकास दिइने छैन। विनियोजित बजेटको सीमाभित्रै रही कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नु/गराउनु हुनेछ।

(ग)बजेट खर्च, रकमान्तर,कार्यक्रम संशोधन तथा प्रतिवेदन

२८. प्रदेश मन्त्रालयगत बजेट सूचना प्रणालीमा समावेश भएका कुनै कार्यक्रममा संशोधन गर्नुपर्ने भएमा यस मन्त्रालयको सहमति लिनुपर्नेछ। तर चौमासिक विभाजन संशोधन गर्नुपर्ने भएमा सम्बन्धित निकायको एक तह माथिको कार्यालय प्रमुखको स्वीकृति लिनुपर्नेछ वा राजपत्रांकित प्रथम श्रेणीको अधिकारीले स्वयं कार्यक्रम संशोधन गर्न सक्नेछ। यसरी कार्यक्रम संशोधन गर्दा साबिकको बजेट घट्ने देखिएमा सम्बन्धित प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय वा इकाई कार्यालयबाट बजेट रोक्का राखेको पत्र प्राप्त भएपछि मात्र संशोधन गरिनेछ। साथै सो को जानकारी अर्थ मन्त्रालयमा दिनु हुनेछ।
२९. पूँजीगत खर्च तथा वित्तीय व्यवस्थातर्फ विनियोजित रकम चालु खर्चमा र पूँजीगत अनुदानमा विनियोजित रकम चालु अनुदानमा रकमान्तर गरिने छैन।
३०. स्वीकृत रकम एक बजेट उपशीर्षकबाट अर्को उपशीर्षक वा एक खर्च शीर्षकबाट अर्को खर्च शीर्षकमा रकमान्तर गर्नु परेमा घटाउने बजेट उपशीर्षक वा खर्च शीर्षकमा प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट बजेट रोक्का राखेको जानकारी पत्र सहित रकमान्तर माग गर्नु गराउनु हुनेछ।
३१. तलब, भत्ता, पोशाक, खाधान्न, पानी तथा बिजुली, संचार महसुल र भाडामा आगामी वर्षको लागि दायित्व नसर्ने गरी खर्च व्यवस्थापन गर्नु गराउनु र सम्बन्धित निकायबाट तलबी प्रतिवेदन पारित गराएर मात्र तलब, भत्ता वातपको रकम भुक्तानी गर्नु पर्नेछ। स्वीकृत दरबन्दी तथा बजेटको

मधेश प्रदेश सरकार
अर्थ मन्त्रालय

जनकपुरधाम, धनुषा

प.सं. २०७९/८०

च.नं. १२०

- परिधिभिन्न रहेर मात्र सेवा करारका कर्मचारीहरुको व्यवस्थापन गर्नु हुनेछ। सेवा करारमा कार्यरत व्यक्तिहरुको पारिश्रमिक/सेवा शुल्क खर्च शीर्षक नं. २२४१३ बाट मात्र खर्च लेख्नुहुनेछ।
३२. विनियोजित बजेट तथा स्वीकृत कार्यक्रममा नरहेका आयोजना/कार्यक्रमको कार्यान्वयन प्रक्रिया अगाडी बढाउनु हुने छैन र स्वीकृत नभएका नयाँ कार्यक्रमका लागि थप निकासामाग गर्नु हुने छैन। स्रोतको सुनिश्चितता नभई कार्यक्रम स्वीकृत वा संशोधन नगर्ने/नगराने व्यस्थाको पालना गर्नुहुनेछ। स्रोतको सुनिश्चितता नभई शुरु गरिएका खरिद प्रकृत्या वा अन्य कार्यबाट सिर्जना हुने दायित्वका लागि अर्थ मन्त्रालयबाट थप निकासामा, रकमान्तर,स्रोतान्तर गरिने छैन।
३३. नियमानुसार कार्यक्रम संशोधन गर्नु परेमा, कार्यक्रम संशोधन प्रक्रिया, रकमान्तर, स्रोतान्तर, थप निकासामा लगायतका प्रक्रिया पूरा गरी PLMBIS प्रविष्टि गरेपछि मात्र खरिद प्रक्रिया अगाडि बढाउनु पर्नेछ।
३४. चालु अन्तर्गत विनियोजित रकमको बाँडफाँट गर्दा तलब, महंगी भत्ता, पोशाक भत्ता, भाडा, पानी, तथा बिजुली, संचार महसुल जस्ता अनिवार्य दायित्वमा पर्याप्त रकम छुट्याई बाँकी रकम अन्य कार्यका लागि बाँडफाँट गर्नु गराउनु हुनेछ। अनिवार्य दायित्व बापत बाँडफाँट कम गरेको कारणबाट श्रृजित दायित्वका लागि रकमान्तर र थप निकासामा हुने छैन।
३५. नेपाल सरकारबाट प्राप्त सशर्त अनुदान संचालन हुने कार्यक्रमहरुको बजेट निकासामा महालेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट खर्च विवरणका आधारमा चौमासिक रुपमा प्राप्त हुने हुँदा खर्चको विवरण प्रत्येक महिनाको ७ गते भित्र प्रगति प्रतिवेदन चौमासिक अन्त्य भएको सात दिन भित्र अर्थ मन्त्रालय र प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालयमा पठाउनु हुनेछ।
३६. पानी, बिजुली, संचार महसुल, घरभाडा, इन्धन, मर्मत, स्टेशनरी खर्च, भत्ता, तालिम, गोष्ठी, सेवा शुल्क, भ्रमण खर्च जस्ता प्रशासनिक खर्चमा अत्यन्त मितव्यपिता अपनाई खर्च गर्नु पर्नेछ। आवश्यकता र औचित्यका आधारमा मात्र अनुगमन तथा भ्रमण खर्च प्रदान गर्ने गराउने व्यवस्था मिलाउनु हुनेछ।
३७. सरकारी कार्यालयहरुले सकेसम्म व्यापारिक क्षेत्र र प्रमुख मार्गमा घर बहालमा नलिने र न्यूनतम आवश्यकता र सुविधा भएको घर बहालमा लिनुपर्नेछ। नयाँ फर्निचर तथा अन्य सामग्री भएको लाई मर्मत संभार गरी प्रयोग गर्नुहुनेछ र काम नलाग्ने लिलाम विक्री अनिवार्य रुपमा गर्नुहुनेछ। चालु आर्थिक वर्षमा थप फर्निचर तथा फिक्चर्स, कम्प्युटर, ल्यापटप, प्रिन्टर खरिद नगर्ने नीति अवलम्बन गर्नुहुनेछ।

मधेश प्रदेश सरकार
अर्थ मन्त्रालय

जनकपुरधाम, धनुषा

प.सं. २०७९/८०

च.नं. १२०

३८. सरकारी कार्यालयहरूको लागि चार पाङ्गे सवारी साधन खरिद गरिने छैन। कानूनले सुविधा दिएको पदाधिकारी/कर्मचारीलाई मात्र सवारी साधन उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाउनु हुनेछ। मर्मत सुधार गर्दा समेत सञ्चालनमा नआउने सवारी साधन अनिवार्य रूपमा लिलामी गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ।
३९. प्रदेश अन्तर्गत विभिन्न जिल्ला तथा स्थानीय स्तरमा हुने तालिम, गोष्ठी, अन्तरक्रिया आदि संचालन गर्दा विषयसँग सम्बन्धित संघीय तथा प्रदेशका अन्य मन्त्रालय तथा स्थानीय तहसँग समन्वय गरी दोहोरो नपर्ने गरी एकिकृत रूपमा संचालन गर्ने व्यवस्था मिलाउनु हुनेछ। सरकारी खर्चमा कार्यक्रम संचालन गर्दा सरकारी निकायकै सभाहल प्रयोग गर्ने व्यवस्था मिलाउनु हुनेछ। सरकारी सभाहल उपलब्ध हुन नसक्ने अवस्थामा अधिकतम मितव्ययी हुने प्रकारको कार्यक्रम आयोजना गर्नुपर्नेछ।
४०. जग्गाको मुआब्जा निर्धारण गर्दा रजिष्ट्रेशन प्रयोजनको लागि सम्बन्धित मालपोत कार्यालयले निर्धारण गरेको सरकारी दररेटलाई आधार लिनु पर्नेछ।
४१. विषयगत निकायमा रहेका जनशक्तिको अधिकतम उपयोग गरी कार्यसम्पादन गरी बाह्य निकाय/संस्था/व्यक्तिबाट परामर्शदाताम नियुक्ति गरी कार्यसम्पादन गराउने प्रवृत्तिलाई निरुत्साहित गर्नु हुनेछ।
४२. कूटनीतिक महत्व र अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्धको कारण अनिवार्य रूपमा सहभागी हुनु पर्ने अन्तर्राष्ट्रिय सभा, सम्मेलन र अन्तर सरकारी बैठकका लागि अर्थ मन्त्रालयको सहमतिमा भाग लिनु पर्नेछ। विनियोजित बजेट खर्च गरी वैदेशिक भ्रमण गर्दा नेपाल सरकार मन्त्रपरिषद्ले मिति २०७५/०९/१० मा स्वीकृत गरेको वैदेशिक भ्रमण व्यवस्थापन निर्देशिकाको अधिनमा रही अर्थ मन्त्रालयको पूर्व सहमतिमा सानो, मितव्ययी र छोटो अवधिको भ्रमण व्यवस्था गर्नु पर्नेछ।
४३. सबै सरकारी निकायले आर्थिक दायित्व सिर्जना हुने विषयमा कुनै पनि निर्णय गर्दा वा प्रदेश मन्त्रपरिषदमा प्रस्ताव पेश गर्दा अर्थ मन्त्रालयमन्त्रालयको पूर्व सहमती लिने प्रावधानको पालना गर्नुहुनेछ। यसरी पूर्व सहमती माग गर्दा प्रदेशको संचित कोषको अवस्था, आर्थिक दायित्वको मागको औचित्य र मितव्ययीताको पक्षलाई ध्यान दिनु हुनेछ।
४४. विषयगत निकायमा रहेको जनशक्तिको अधिकतम उपयोग गर्नु पर्नेमा नगरी बाह्य निकाय/संस्था/व्यक्तिबाट परामर्शदाता नियुक्ति गरी कार्यसम्पादन गराउने प्रवृत्तिलाई निरुत्साहित गर्नुहुनेछ।

मधेश प्रदेश सरकार
अर्थ मन्त्रालय

जनकपुरधाम, धनुषा

प.सं. २०७९/८०

च.नं. १२०

४५. स्वीकृत बजेट र कार्यक्रममा समावेश भएका बाहेक आर्थिक दायित्व सिर्जना हुने विषयमा निर्णय गर्दा वा प्रदेश सरकार मन्त्रिपरिषद्मा प्रस्ताव पेश गर्दा अनिवार्य रूपमा अर्थ मन्त्रालयको सहमति लिएर मात्र गर्नु पर्नेछ। सहमति विना भएको निर्णयबाट सिर्जित दायित्व भुक्तानीमा अर्थ मन्त्रालय जिम्मेवार हुने छैन।
४६. वार्षिक आर्थिक विवरण आर्थिक वर्ष समाप्त भएको २१ दिनभित्र सम्बन्धित प्रदेश लेखा इकाईमा पेश गर्ने व्यवस्था मिलाउनु हुनेछ।
- (घ) वित्तीय पारदर्शिता, जवाफदेहिता र अनुगमन सम्बन्धी व्यवस्था
४७. आयोजना/कार्यक्रमको विस्तृत क्रियाकलाप, सम्पन्न गर्नुपर्ने अवधि र लागत उपलब्धी सूचक र जिम्मेवार कर्मचारी सहितको आयोजना कार्यान्वयन कार्ययोजना (Project Implementation Action Plan) श्रावण मसान्त भित्र तयार गरी आयोजनास्थलमा र सम्बन्धित मन्त्रालयको वेबसाइट मार्फत सार्वजनिक गर्नु हुनेछ। साथै सो को जानकारी अर्थ मन्त्रालयमन्त्रालयलाई समेत दिनु हुनेछ।
४८. निर्माण कार्य स्थलमा सो कामसँग सम्बन्धित विवरणहरू (आयोजनाको नाम, लागत, कार्य शुरु भएको मिति, कार्य सम्पन्न हुने मिति, ठेक्का अंक, ठेक्का लिनेको नाम तथा ठेगाना, काम सम्पन्न भएपछि हुने अपेक्षित परिमाण वा उपलब्धी) काम सम्पन्न नभएसम्म सर्वसाधारणले देख्न सक्ने गरी सार्वजनिक गर्नु पर्नेछ।
४९. राजस्व तथा खर्चको लेखा राख्दा महालेखा नियन्त्रक कार्यालयले तोकेको कम्प्यूटराइज्ड प्रणालीबाट राख्ने व्यवस्था मिलाउनु हुनेछ।
५०. प्रदेश सरकार(मन्त्रिपरिषद्) द्वारा स्वीकृत सार्वजनिक खर्चको मापदण्ड, कार्यविधि र मितव्ययिता सम्बन्धी निर्देशिकाहरू को अक्षरसः कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्था मिलाउनु हुनेछ।
५१. प्रचलित कानून बमोजिम स्थायी लेखा नं. (PAN) लिनु पर्ने व्यक्ति, फर्म वा संस्थालाई भुक्तानी गर्दा तथा तलब भत्ता, दैनिक भ्रमण भत्ता र कार्यक्रम संचालन गर्नका लागि दिइने पेशकीहरूको समेत अनिवार्य रूपमा स्थायी लेखा नं. उल्लेख गरी भुक्तानी गर्ने र स्थायी लेखा नं. को प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय वा इकाई कार्यालयमा पठाउने भुक्तानी आदेशमा समेत उल्लेख गर्ने व्यवस्थाको प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्नुहुनेछ।
५२. विभिन्न प्रकारका भुक्तानी गर्दा अनिवार्य रूपमा नियमानुसारको आयकर र पारिश्रमिक कर अग्रिम रूपमा कट्टि गरी दाखिला गर्ने व्यवस्था मिलाउनु हुनेछ।

मधेश प्रदेश सरकार
अर्थ मन्त्रालय

जनकपुरधाम, धनुषा

प.सं. २०७९/८०

च.नं. १२०

५३. आयोजना वा कार्यालय प्रमुखको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कनलाई आयोजना/कार्यालयको प्रगति सँग आवद्ध गरी वृत्ति विकास एवम् पुरस्कार र सजायको व्यवस्था मिलाउनु हुनेछ। बजेटमा स्वीकृत कार्यक्रम, पूर्वाधार विकास तथा आयोजनाहरूको संचालन तथा कार्यान्वयनको कार्यलाई गुणसतरीय रूपमा समयमै सम्पन्न गराउन नियमित अनुगमन गर्ने तथा आवश्यक निर्देशन दिनुहुनेछ।
५४. बजेट कार्यान्वयनको नियमित अनुगमन तथा समीक्षा गरी क्षेत्रगत उपलब्धी सूचक सहितको प्रगति विवरण, कार्यान्वयनमा आइपरेका समस्या र कारणहरू उल्लेख गरी मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, अर्थ मन्त्रालयमन्त्रालय र प्रदेश नीति तथा योजना आयोगमा प्रत्येक महिनाको ७ गते भित्र पठाउने व्यवस्था मिलाउनु हुनेछ।
५५. नगद कारोबार गर्दा हुन सक्ने जोखिम कम गर्नको लागि तलब भत्ता, औषधि उपचार, उपदान, संचित बिदाको रकम लगायत सबै प्रकारका भुक्तानीहरू सोझै बैंक खातामार्फत भुक्तानी गर्ने व्यवस्था मिलाउनु हुनेछ। औषधि उपचार, उपदान, संचित बिदाको रकम भुक्तानी गर्दा जतिसुकै भएपनि A/C Payee चेक मार्फत मात्र भुक्तानी गर्ने व्यवस्था मिलाउनु हुनेछ।
५६. अर्थ मन्त्रालयले बजेट कार्यान्वयनको स्थितिको र प्रस्तुत बजेट कार्यान्वयन मार्गदर्शन अनुरूप कार्य भए नभएको निरन्तर अनुगमन गर्नेछ। यस सन्दर्भमा बजेट वक्तव्यको आफ्नो निकाय सँग सम्बन्धित बुँदाहरूको मासिक प्रगति विवरण समयमै पठाउने व्यवस्था मिलाउनु हुनेछ।
५७. प्रदेशको आर्थिक कार्य प्रणालीलाई विधिसम्मत, अनुशासित, मितव्ययी र परिमाणमुखी बनाउन थप सहयोगको अपेक्षा गरेको छु।
५८. विकास आयोजनाहरूको अनुगमन गरी विनियोजित बजेट अनुरूप खर्च गर्ने व्यवस्था मिलाउनु हुनेछ।
५९. सरकारी कार्यालय र सरकारी अनुदान प्राप्त गर्ने निकायहरूको आम्दनी र खर्चको विवरण मासिक रूपमा सार्वजनिक गर्ने व्यवस्था मिलाउनु हुनेछ।
६०. बजेट कार्यान्वयनको नियमित अनुगमन तथा समीक्षा गरी क्षेत्रगत उपलब्धि सूचकसहितको प्रगति विवरण कार्यान्वयनमा आइपरेका समस्या र कारणहरू उल्लेख गरी प्रदेश नीति तथा योजना आयोग र अर्थ मन्त्रालयमा पठाउने व्यवस्था मिलाउनु हुनेछ। प्रतेक दुई दुई महिनामा अर्थ मन्त्रालयमा बजेट कार्यान्वयन समीक्षामा सहभागी हुनु हुनेछ।

आर्थिक वर्ष २०७९/८० को बजेटसँग सम्बन्धित सम्पूर्ण प्रकाशनहरू यस मन्त्रालयको

website : www.mof.madhesh.gov.np मा हेर्न र डाउनलोड गर्न सकिनेछ।

मधेश प्रदेश सरकार
अर्थ मन्त्रालय

जनकपुरधाम, धनुषा

प.सं. २०७९/८०

च.नं. १२०

संलग्न

प्रदेश विनियोजन ऐन, २०७९

- १ प्रति

गजेन्द्र कुमार ठाकुर
प्रदेश सचिव

बोधार्थः

श्री अर्थ मन्त्रालय, सिंहदरबार, काठमाडौं।

श्री महालेखा परीक्षकको कार्यालय, बबरमहल, काठमाडौं।

श्री सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालय, ताहाचल, काठमाडौं।

श्री महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, अनामनगर, काठमाडौं।

श्री प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, जनकपुरधाम, धनुषा।